

# BAROMETR ZDRAVOTNICTVÍ 2022

## MEZINÁRODNÍ PRŮZKUM MEZI ŘEDITELI NEMOCNIC V ČESKÉ REPUBLICE A VE SLOVENSKÉ REPUBLICE



Dokument je majetkem HealthCare Institute o.p.s., který je zároveň realizátorem mezinárodního průzkumu.

Šíření celého obsahu nebo jeho částí se dovoluje pouze s uvedením názvu organizace HealthCare Institute o.p.s.



## Cíl mezinárodního průzkumu:

Vyvážená a objektivní identifikace aktuálních problémů, s nimiž se vedení nemocnic musí potýkat, náměty na jejich případné řešení a také porovnání výsledků v různých otázkách priorit vedení nemocnic v České republice a ve Slovenské republice.

## Sběr dat:

Kvantitativní průzkum – metodou anonymního strukturovaného samovyplňovacího dotazníku.  
Délka dotazníku – cca 15 minut.

## Cílová skupina:

Ředitelé nemocnic v České republice a ve Slovenské republice.  
Výzkum je koncipován i prezentován jako **anonymní**.

## Velikost vzorku:

- Ředitelé nemocnic v České republice: **n=60** (z celkového počtu **148** oslovených nemocnic, **41 %** návratnost).
- Ředitelé nemocnic ve Slovenské republice: **n=35** (z celkového počtu **103** oslovených nemocnic, **34 %** návratnost).

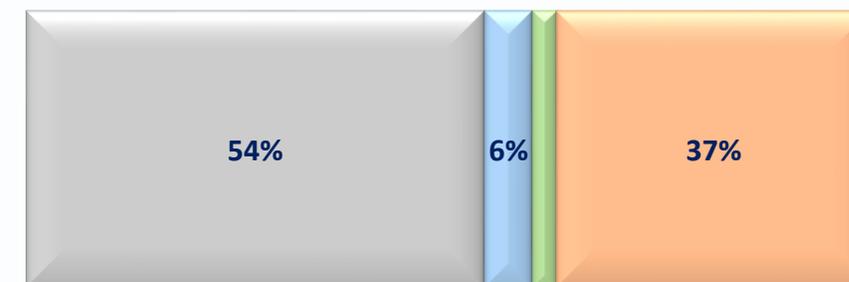
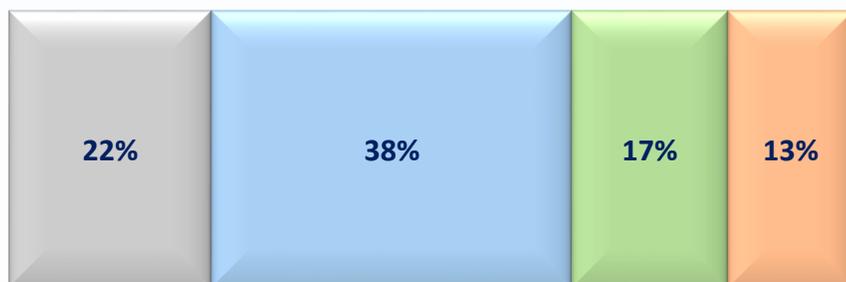
## Doba realizace:

Data byla sbírána během období **březen – duben 2022**.

# Struktura respondentů dle zřizovatele nemocnice



## ZŘIZOVATEL NEMOCNICE



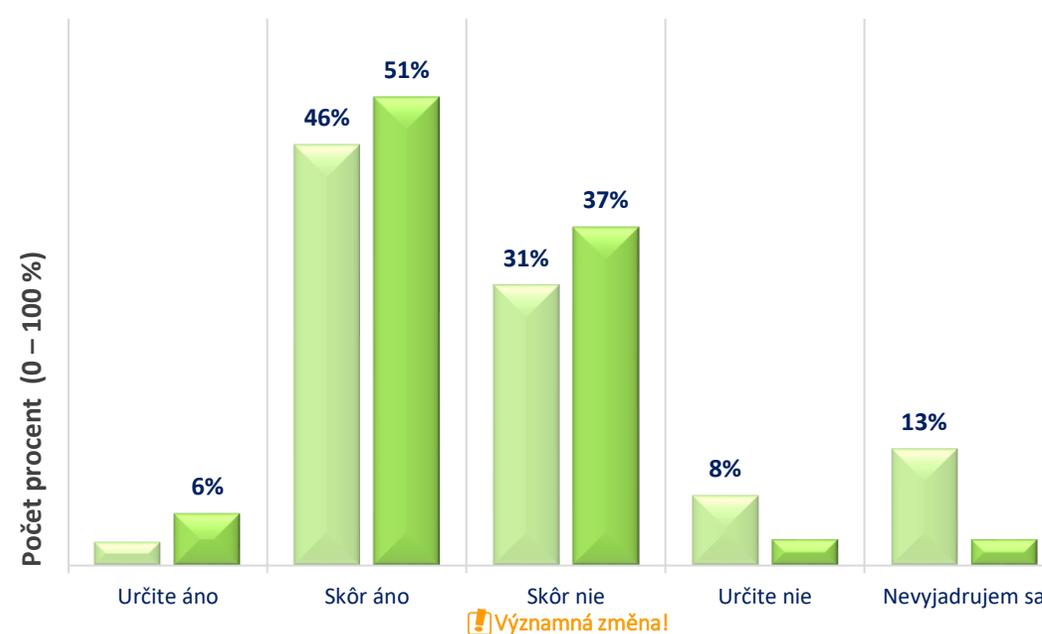
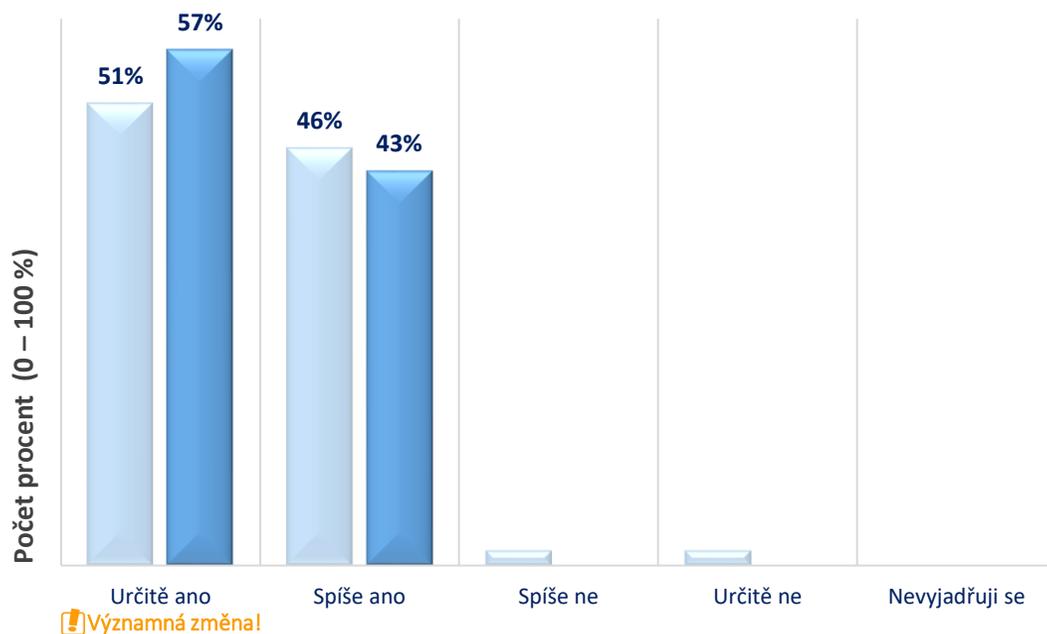
# DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

## KVALITA A DOSTUPNOST ZDRAVOTNÍ PÉČE



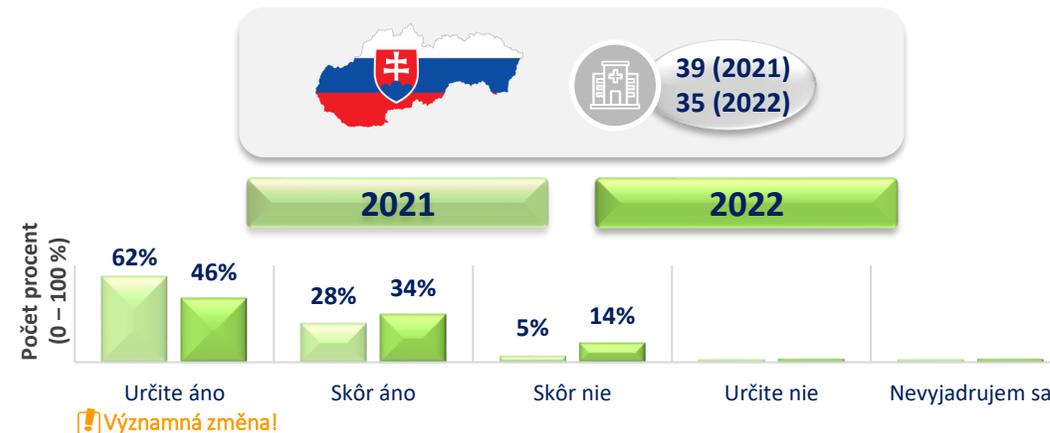
# Otázka: Považujete český/slovenský systém zdravotní péče v celoevropském srovnání za kvalitní?

V celoevropském srovnání určitě považuje tuzemský systém zdravotní péče za kvalitní 57 % ředitelů českých nemocnic. 51 % ředitelů slovenských nemocnic spíše považuje tamní systém zdravotní péče za kvalitní. V Česku nadále narůstá pozitivní vnímání kvality systému zdravotní péče.



# Otázka: Myslíte si, že v důsledku celkové aktuální situace hrozí zhoršení dostupnosti zdravotní péče?

Mezi řediteli nemocnic v obou zemích byl zaznamenán významný pokles obav ze zhoršení dostupnosti zdravotní péče.



# Otázka: Vidíte možnosti zlepšení dostupnosti zdravotní péče ve Vaší nemocnici?

Možnosti zlepšení dostupnosti zdravotní péče vidí 73 % ředitelů českých nemocnic a 91 % ředitelů slovenských nemocnic.



# Otázka: Myslíte si, že v důsledku celkové aktuální situace hrozí zhoršení kvality zdravotní péče?

V České republice byl zaznamenán významný pokles obav ze zhoršení kvality zdravotní péče. 80 % ředitelů slovenských nemocnic se i nadále obává zhoršení kvality zdravotní péče.



# Otázka: Vidíte možnosti zlepšení kvality zdravotní péče ve Vaší nemocnici?

Možnosti zlepšení kvality zdravotní péče vidí 85 % ředitelů českých nemocnic a 94 % ředitelů slovenských nemocnic.



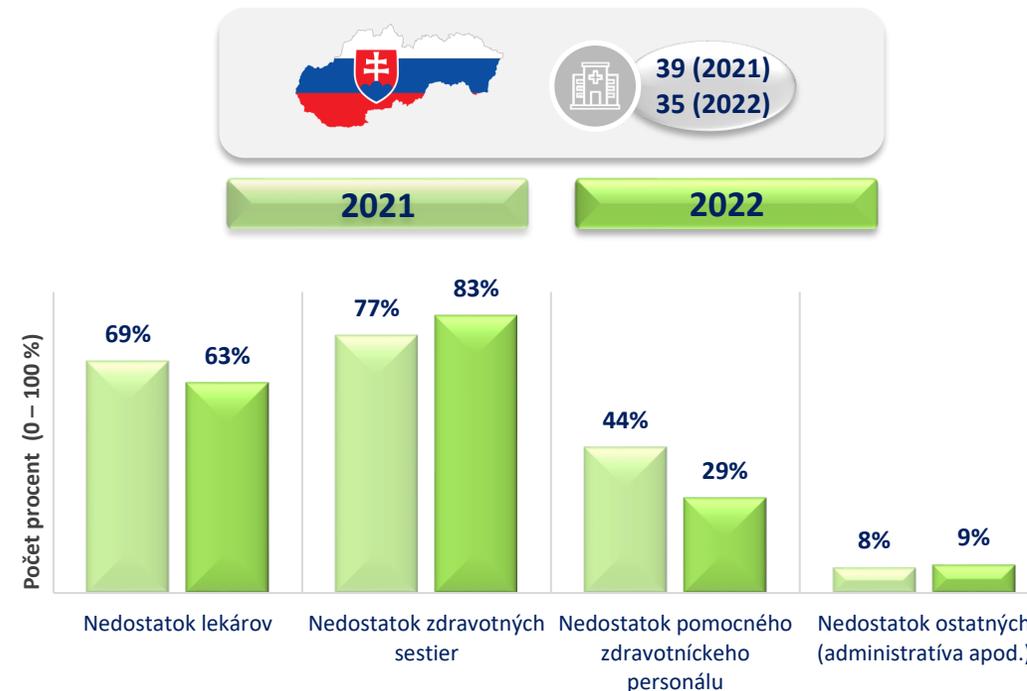
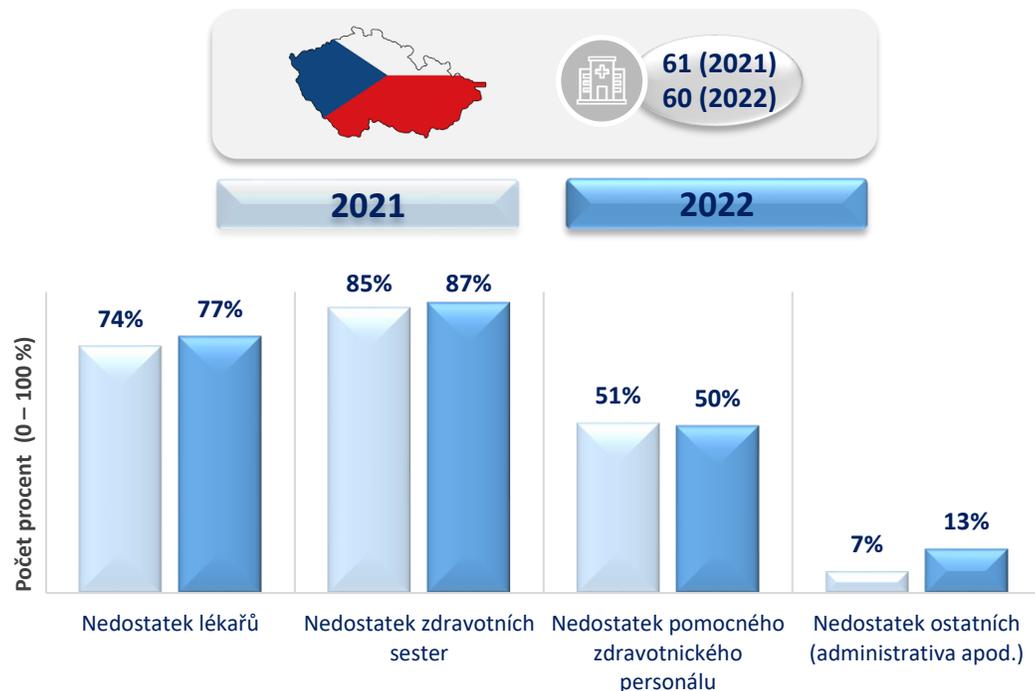
# DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

## LIDSKÉ ZDROJE



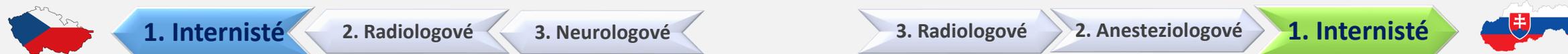
# Otázka: Pociťujete nedostatek určitého typu personálu ve Vaší nemocnici?

V českých nemocnicích pokračuje mírný nárůst nedostatku lékařů (77 %) a sester (87 %) spolu s nárůstem nedostatku ostatního personálu (13 %). Na Slovensku došlo k nárůstu nedostatku zdravotních sester (83 %) a ostatního personálu (9 %). Naopak zde nastal pokles nedostatku pomocného zdravotnického personálu (29 %) a také nedostatku lékařů (63 %).

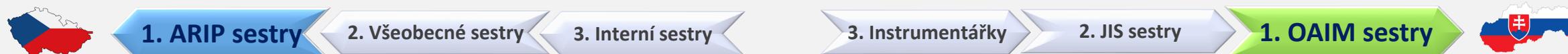


📌 Významná změna!

## JAKÉ ODBORNOSTI LÉKAŘŮ VÁM CHYBÍ VE VAŠÍ NEMOCNICI? TOP 3 ODBORNOSTI



## JAKÉ ODBORNOSTI ZDRAVOTNÍCH SESTR VÁM CHYBÍ VE VAŠÍ NEMOCNICI? TOP 3 ODBORNOSTI



# Otázka: Změnili byste kompetence lékařů ve Vaší nemocnici?

Dle ředitelů nemocnic v České a Slovenské republice (v průměru 67 % ředitelů) jsou kompetence příslušící lékařům adekvátní. 27 % ředitelů českých nemocnic by přesto uvítalo zvýšení kompetencí lékařů ve své nemocnici.



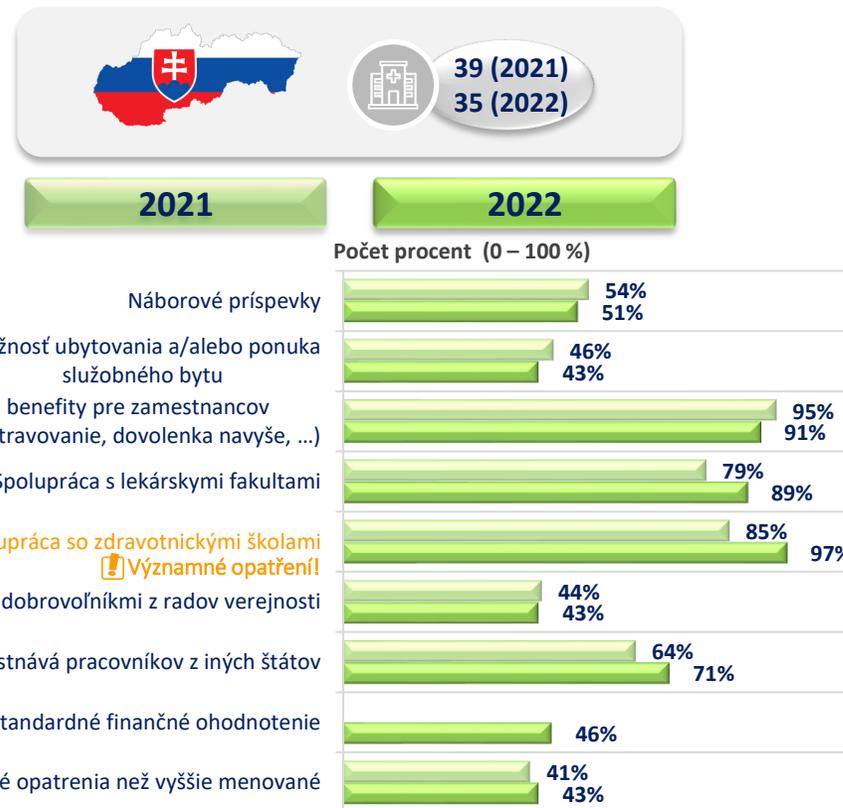
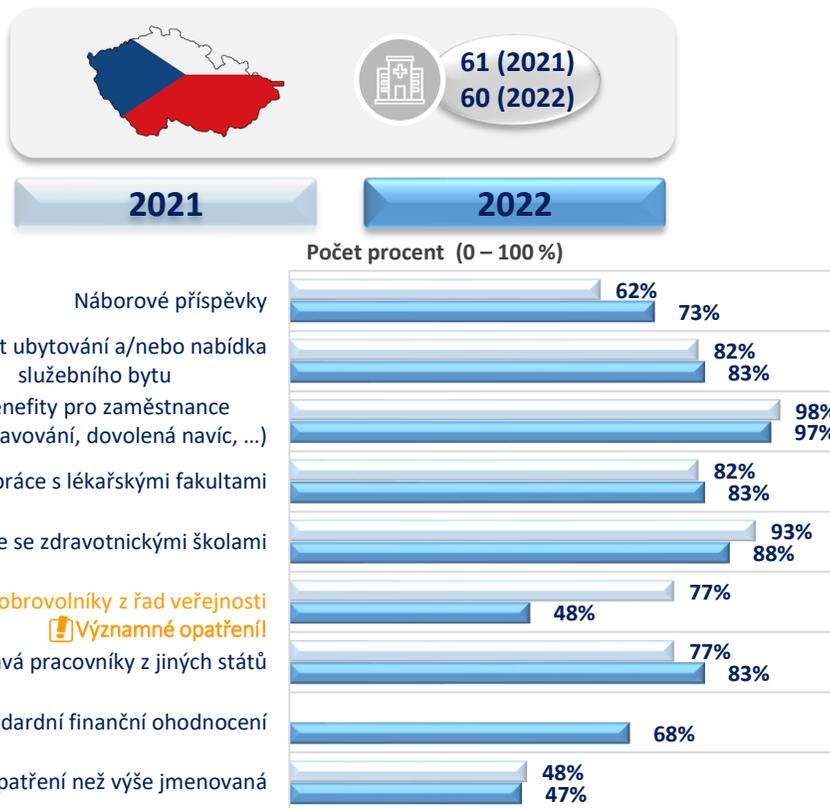
# Otázka: Změnili byste kompetence zdravotních sester ve Vaší nemocnici?

Stále více ředitelů nemocnic v obou zemích by uvítalo zvýšení kompetencí zdravotních sester. 67 % ředitelů českých nemocnic a 54 % ředitelů nemocnic slovenských.



# Otázka: Která z těchto opatření přijímá Vaše nemocnice pro zabezpečení dostatečného množství pracovníků?

V České republice jsou nejoblíbenějším opatřením pro zajištění dostatečného množství pracovníků nefinanční benefity (např. závodní stravování, dovolená navíc, ...). Na Slovensku je nejoblíbenějším opatřením spolupráce se zdravotnickými školami. Obecně jsou v obou zemích tyto opatření nejčastější volbou ředitelů nemocnic.



## HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI S PRACÍ MEDIKŮ V NEMOCNICÍCH V ROCE 2022:

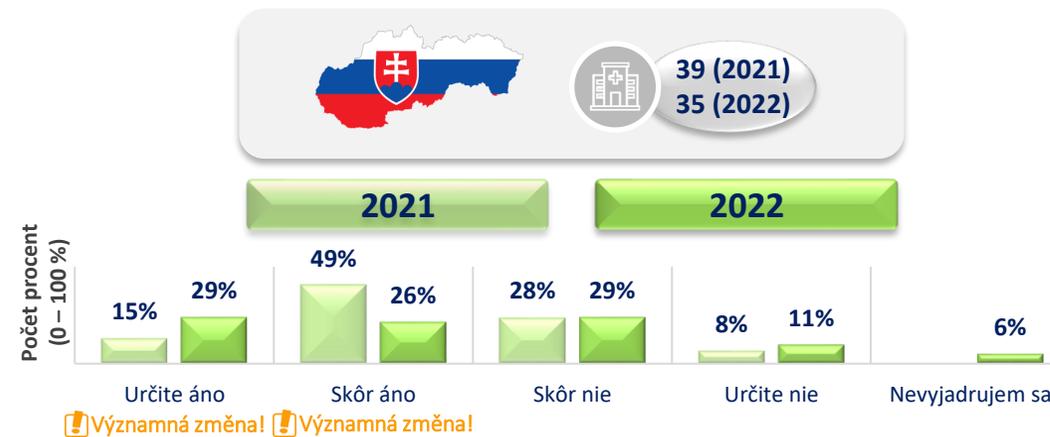


## NÁVRHY NA ZMĚNU VÝUKY DLE ŘEDITELŮ NEMOCNIC:

- Více **praxe** (včetně okresních nemocnic a urgentních příjmů).
- Důraz na **komunikaci, loajalitu, hodnotový systém a samostatnost**.
- **Závazek a loajalita** absolventů škol **pro práci v tuzemsku**.
- Návrat do původního modelu **1. a 2. atestace**.
- Informace o práci se **zdravotnickou dokumentací a informačními systémy**.

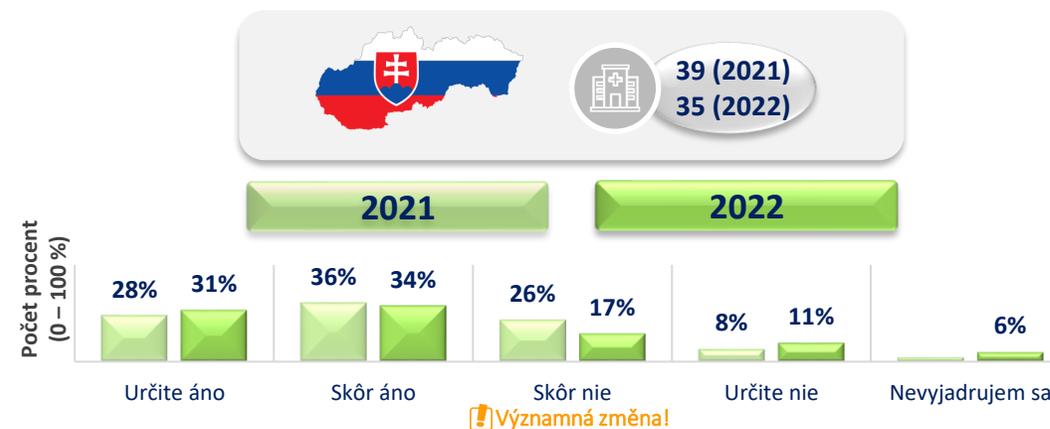
# Otázka: Považujete přesčasovou práci lékařů za problém ve Vaší nemocnici?

Přesčasovou práci lékařů považuje za problém ve své nemocnici 65 % ředitelů českých nemocnic a 54 % ředitelů slovenských nemocnic.



# Otázka: Považujete přesčasovou práci zdravotních sester za problém ve Vaší nemocnici?

Mezi řediteli českých nemocnic došlo k poklesu vnímání přesčasové práce zdravotních sester jako problém v jejich nemocnici. I přesto 52 % ředitelů českých nemocnic a 66 % ředitelů slovenských nemocnic považuje přesčasovou práci zdravotních sester za problém ve své nemocnici.



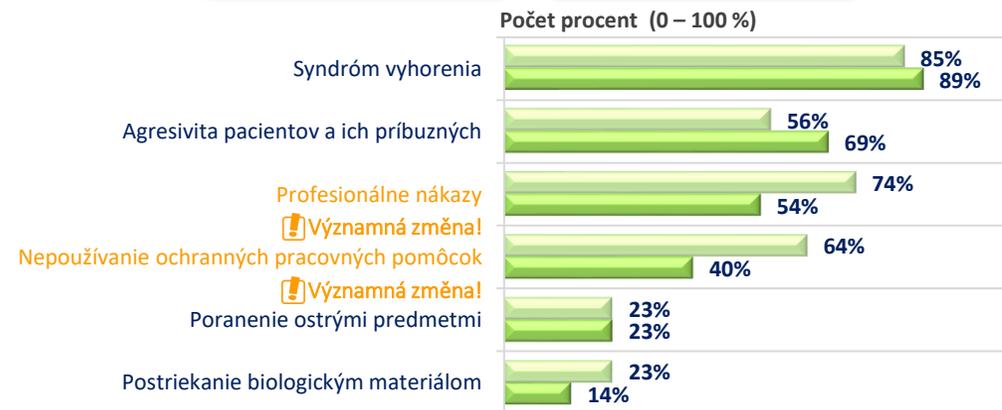
# DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

## BEZPEČNOST

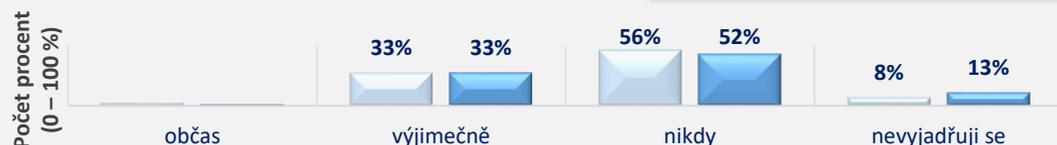


# Otázka: Jaké riziko z pohledu bezpečnosti personálu nemocnice považujete za největší?

Z pohledu bezpečnosti personálu nemocnice vnímají ředitelé jako největší riziko syndrom vyhoření (88 % ředitelů českých nemocnic a 89 % ředitelů slovenských nemocnic). V obou zemích došlo také k nárůstu agresivity pacientů a jejich příbuzných v ohledu na bezpečnost personálu (73 % Česká republika a 69 % Slovenská republika).



## ZAZNAMENALI JSTE VE VAŠÍ NEMOCNICI NÁZNAKY DISKRIMINACE?

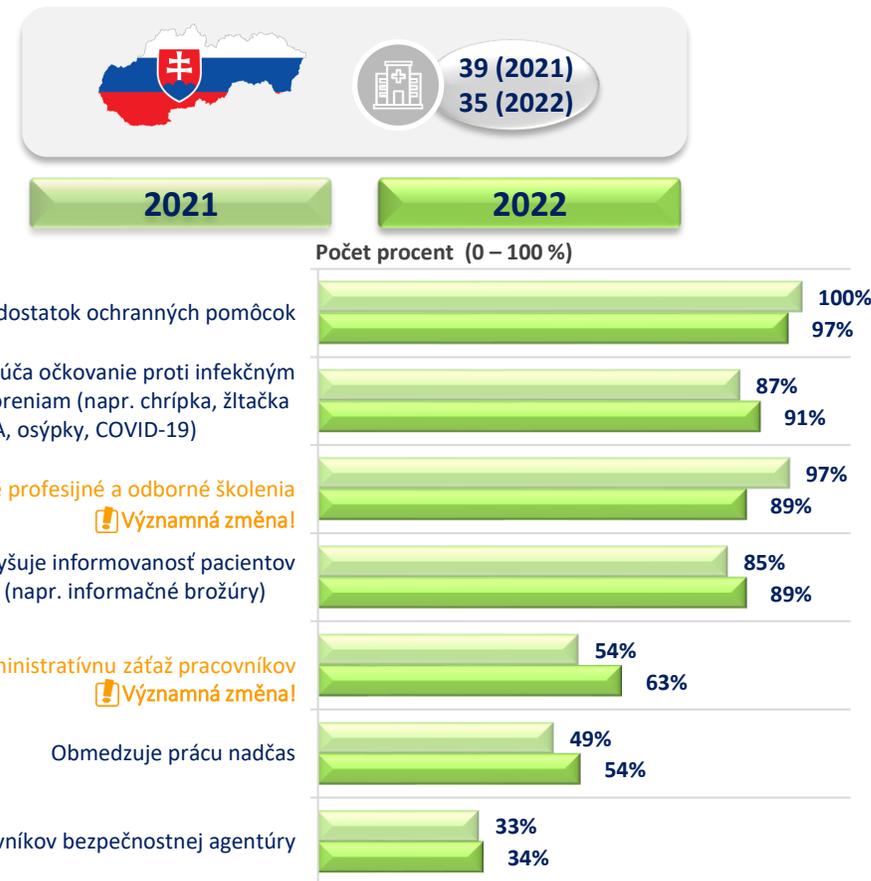
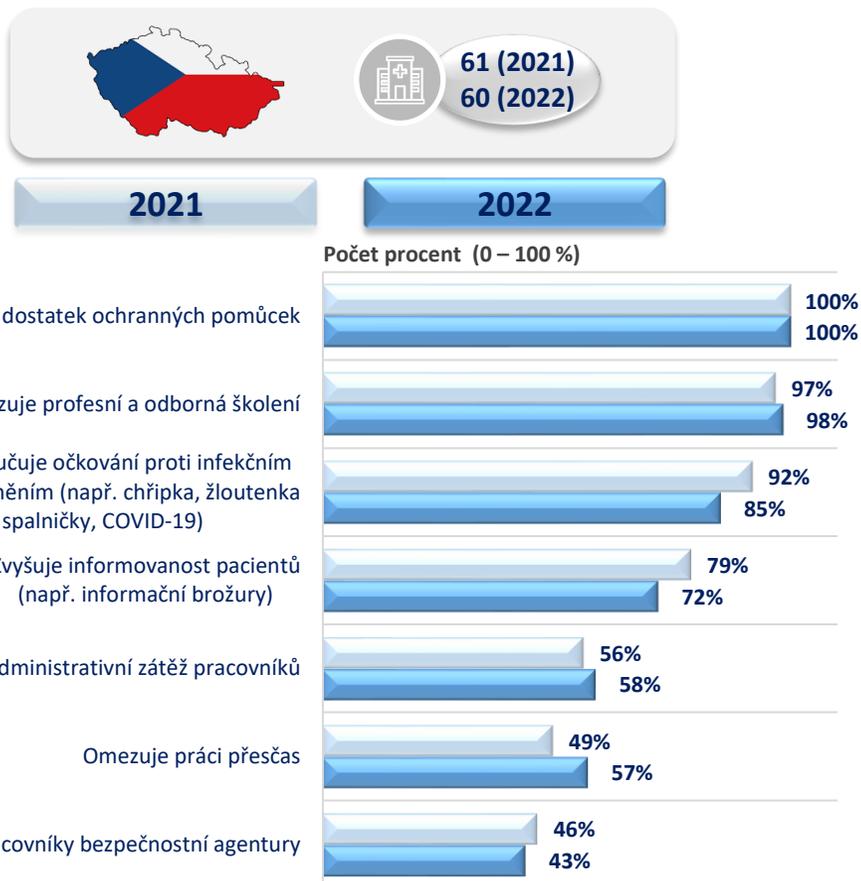


## OPATŘENÍ PŘIJÍMÁNA NEMOCNICEMI PRO PREVENCI DISKRIMINACE:

- Otevřená komunikace, rovnoprávný přístup a ctění etického kodexu.
- Pravidelná školení zaměstnanců, semináře a kontroly a osobní pohovory.
- Využívání psychologické a psychoterapeutické pomoci.
- Transparentní pravidla odměňování.

# Otázka: Která z těchto opatření přijímá Vaše nemocnice pro zajištění bezpečnosti pacientů a zaměstnanců nemocnice?

Ředitelé nemocnic v Česku i na Slovensku nejčastěji zajišťují pro bezpečnost pacientů a zaměstnanců nemocnice dostatek ochranných pomůcek (100 % ředitelů českých nemocnic a 97 % ředitelů nemocnic slovenských). Dále také často organizují profesní a odborná školení a zajišťují možnost očkování.



## DALŠÍ INDIVIDUÁLNÍ OPATŘENÍ PŘIJÍMÁNA V NEMOCNICÍCH PRO ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI PACIENTŮ A ZAMĚŠTNANCŮ:

- Kurzy krizové komunikace a ochrany měkkých cílů.
- Tísňová tlačítka a spolupráce s vojenskou policií.
- Zvyšování právního povědomí a spolupráce s psychology.
- Externí hodnocení kvality – Akreditace SAK.

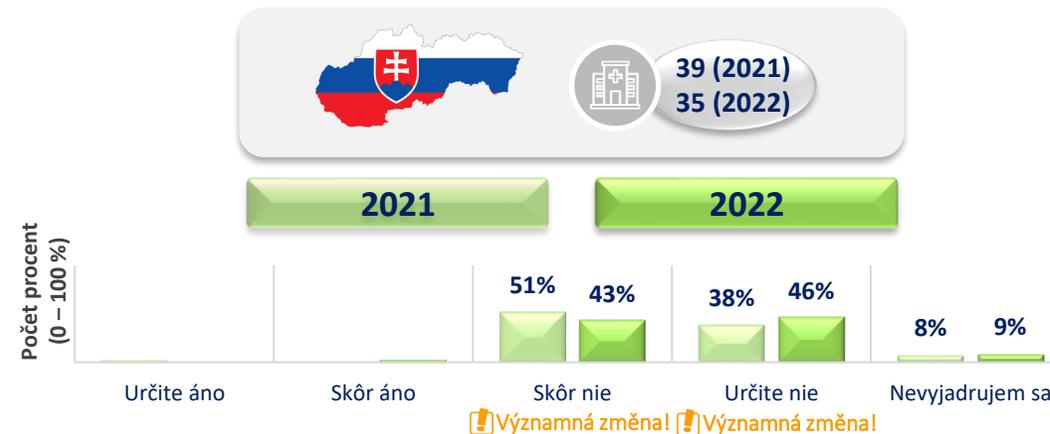
# DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

## FINANCE A INVESTICE



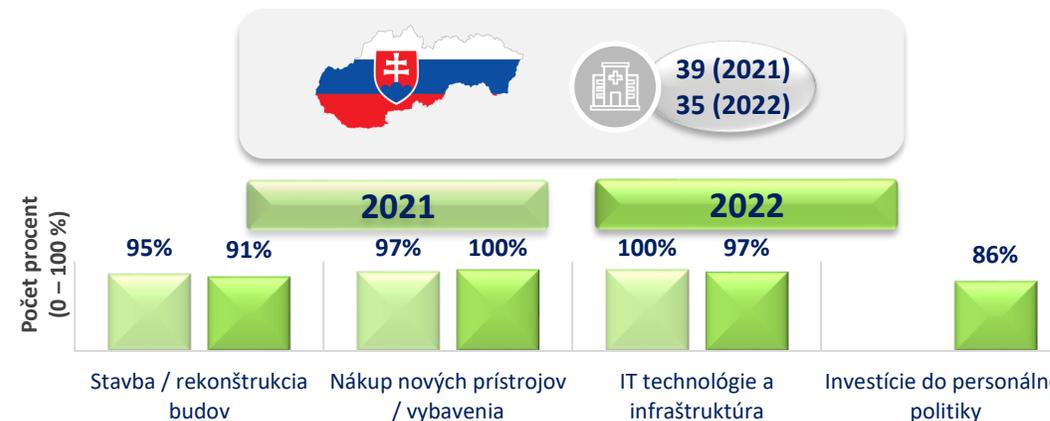
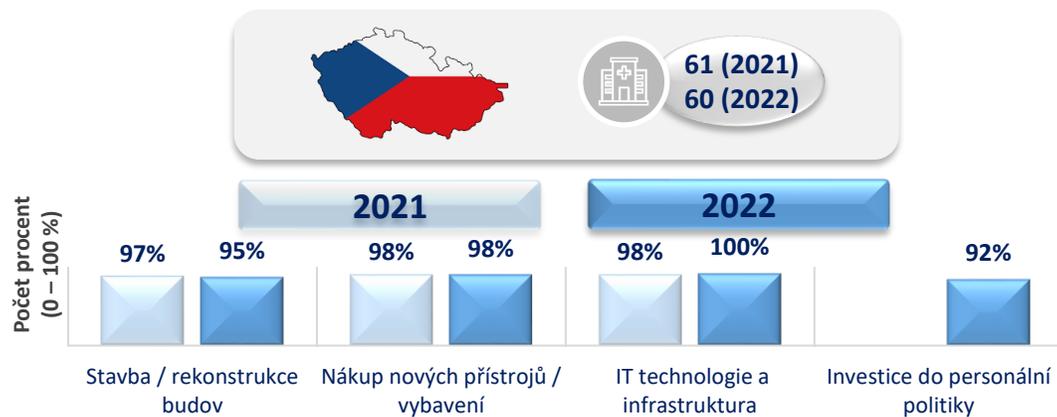
# Otázka: Myslíte si, že v důsledku celkové aktuální situace na tom Vaše nemocnice bude v roce 2022 finančně lépe?

Ředitelé nemocnic v obou zemích očekávají v letošním roce horší finanční situaci ve svých nemocnicích oproti letům minulým. 48 % ředitelů českých nemocnic a 46 % ředitelů slovenských nemocnic určitě neočekává zlepšení finanční situace v roce 2022.



# Otázka: Plánujete v průběhu následujících let významnější investice do některé z následujících oblastí?

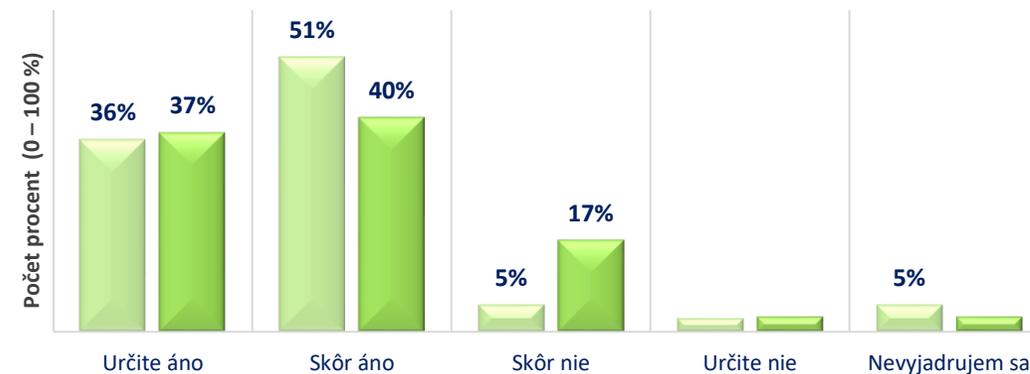
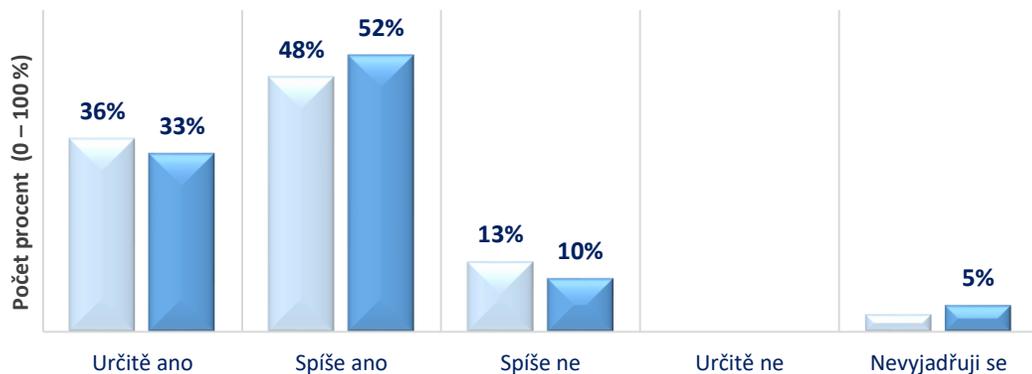
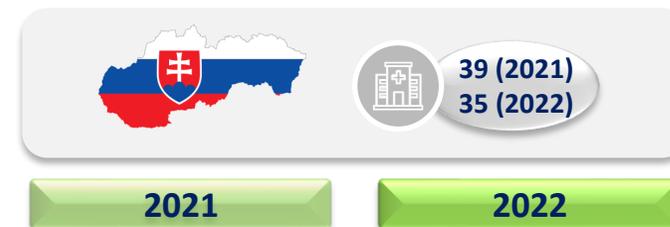
V Česku i na Slovensku plánují ředitelé nemocnic investovat srovnatelně do všech zmíněných odvětví, včetně investic do personální politiky.



Hodnoty pod 3 % včetně nejsou v grafch popsány.

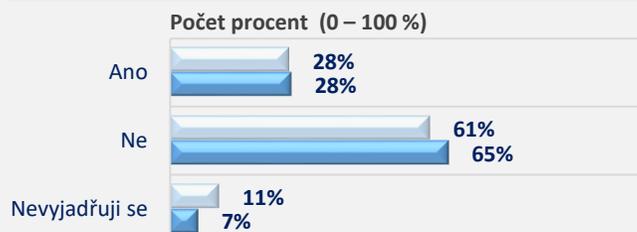
# Otázka: Do jaké míry souhlasíte s tvrzením, že opatření vedoucí k zefektivnění jsou potřebná také ve Vaší nemocnici?

85 % ředitelů nemocnic v Česku a 77 % ředitelů nemocnic na Slovensku vnímá potřebu zavádět opatření vedoucí k zefektivnění také v jejich nemocnici. Na Slovensku začínají pozvolna někteří ředitelé nemocnic spíše upouštět od nutnosti těchto opatření (17 %).

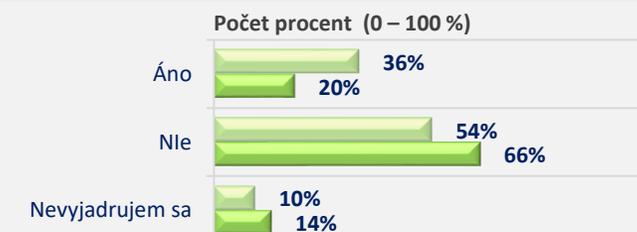


📌 Významná změna! 📌 Významná změna!

## MYSLÍTE SI, ŽE ZMĚNA OBOROVÉHO ZAMĚŘENÍ BY VAŠÍ NEMOCNICI POMOHLA? (ZRUŠIT NEPERSPEKTIVNÍ ODDĚLENÍ A POSÍLIT PERSPEKTIVNÍ ODDĚLENÍ)



65 % ředitelů českých nemocnic a 66 % ředitelů slovenských nemocnic je přesvědčeno, že změna oborového zaměření ve smyslu zrušení neperspektivních oddělení a posílení oddělení perspektivních, by jejich nemocnici nepomohla.



# DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

## DOPADY PANDEMIE



## Otázka: Co pozitivního Vám a Vaší nemocnici přinesl epidemický stav?



ZLEPŠENÍ FINANČNÍHO STAVU, NAVÝŠENÍ ÚHRAD A NOVÉ PŘÍSTROJOVÉ VYBAVENÍ.



SCHOPNOST TÝMOVÉ SPOLUPRÁCE A POSÍLENÍ KOLEKTIVNÍCH VZTAHŮ.



MEZIOBOROVOU SPOLUPRÁCI A VYŠŠÍ FLEXIBILITU PERSONÁLU.



ELEKTRONIZACE ZDRAVOTNICTVÍ (VIDEOKONFERENCE, E-RECEPT, E-NESCHOPENKA).



ZLEPŠENÍ PROTIEPIDEMIOLOGICKÝCH OPATŘENÍ, KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ A OCHRANY PERSONÁLU I PACIENTŮ.

Okruhy seřazeny sestupně dle zastoupení volných odpovědí ředitelů nemocnic.

## Otázka: Jaké naopak rezervy vplynuly z epidemického stavu pro Vaší nemocnici?



NEDOSTATEK PERSONÁLU A JEHO VYČERPANOST.



NEDOSTATEK INFEKČNÍCH LŮŽEK, PŘÍPADNĚ ABSENCE INFEKČNÍHO ODDĚLENÍ.



SNÍŽENÍ PRODUKTIVITY PRÁCE.



NUTNOST ZLEPŠENÍ PŘÍSTROJOVÉ A PROSTOROVÉ VYBAVENOSTI.



NEDOSTATEČNÁ TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA BUDOV.

Okruhy seřazeny sestupně dle zastoupení volných odpovědí ředitelů nemocnic.

# Otázka: Jaká nová systémová opatření jste zavedli ve Vaší nemocnici v letech 2020-2022?



PROTIEPIDEMICKÁ OPATŘENÍ (BARIÉROVÝ REŽIM), NOVÉ EPIDEMIOLOGICKÉ STANDARDY.



REPROFILACE A SDÍLENÍ LŮŽEK (ZMĚNY LŮŽKOVÉHO FONDU – VĚTŠÍ UNIVERZÁLNOST).



ZAVEDENÍ SYSTÉMU TRIÁŽE (TŘÍDĚNÍ) PACIENTŮ.



VĚTŠÍ ELEKTRONIZACE (DISTANČNÍ PŘÍSTUPY - KAMEROVÝ DOHLED A MONITORIZACE, TELEMEDICÍNA).



ZVÝŠENÍ KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI.



PŘÍSNÉ DODRŽOVÁNÍ POUŽÍVÁNÍ OOPP A HYGIENICKÝCH ZÁSAD.



Okruhy seřazeny sestupně dle zastoupení volných odpovědí ředitelů nemocnic.

# DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

## REZERVY V NEMOCNICÍCH



# Otázka: Ve kterých z následujících oblastí pocítujete největší rezervy, respektive kde byste případně usiloval/a o zlepšení nebo změny ve Vaší nemocnici?

Ředitelé českých nemocnic vnímají nejvýznamnější potenciál ke zlepšení ve větší efektivitě práce a optimalizaci pracovních procesů (90 %). Ředitelé nemocnic na Slovensku se aktuálně zaměřují na moderní metody edukace lékařů a personálu v rámci elektronizace zdravotnictví (91 %).

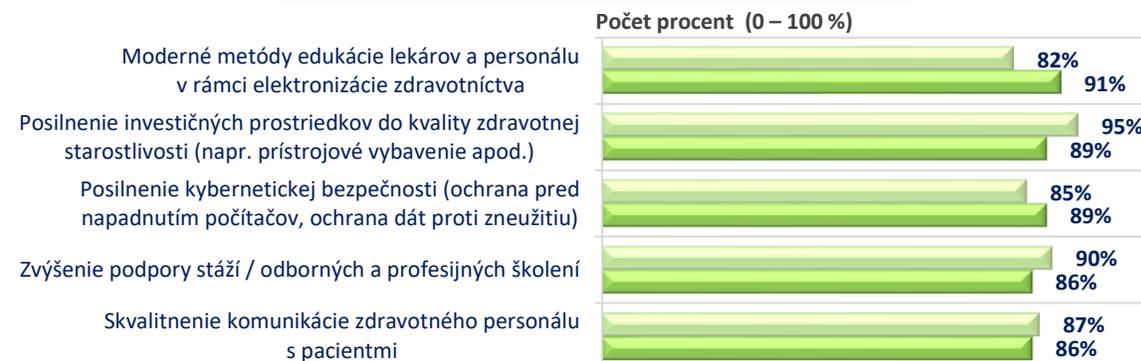


## TOP 3 VÝZNAMNÉ MEZIROČNÍ ZMĚNY:

Mezi řediteli nemocnic v Česku byl zaznamenán nejvýraznější nárůst (19 procentních bodů) v oblasti úspor za dodavatelské služby.

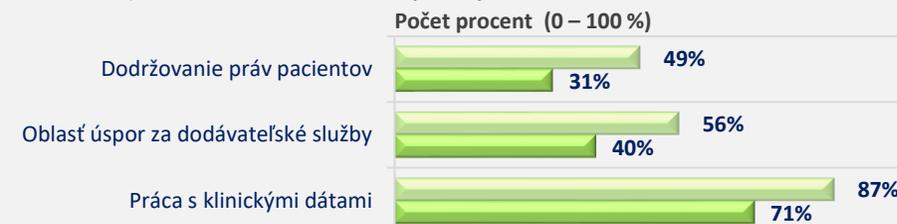


Hodnoty pod 3 % včetně nejsou v grafech popsány.



## TOP 3 VÝZNAMNÉ MEZIROČNÍ ZMĚNY:

Mezi řediteli nemocnic na Slovensku byl zaznamenán nejvýraznější pokles (17 procentních bodů) v oblasti dodržování práv pacientů.



# DETAILNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

## SHRNUTÍ



# Shrnutí průzkumu mezi řediteli nemocnic v České republice a ve Slovenské republice.

V celoevropském srovnání v roce 2022 určitě považuje tuzemský systém zdravotní péče za **kvalitní** 57 % ředitelů českých nemocnic. 51 % ředitelů nemocnic na Slovensku poté považuje tamní systém zdravotní péče za **spíše kvalitní**. V Česku nadále narůstá pozitivní vnímání kvality systému zdravotní péče. [\(Str. 5\)](#)

V České republice jsou **nefinanční benefity** dlouhodobě **nejoblíbenější** formou pro zajištění dostatečného množství pracovníků. Na Slovensku je **nejoblíbenějším opatřením spolupráce se zdravotnickými školami**. Na základě spolupráce s mediky navrhují ředitelé také některé **změny ve stávajícím systému výuky**. [\(Str. 11\)](#)

**Syndrom vyhoření** je dlouhodobě vnímán jako nejvýraznější riziko z pohledu bezpečnosti personálu nemocnic. **Narůstá také agresivita pacientů a jejich příbuzných**. [\(Str. 14\)](#)

Epidemický stav přinesl nemocnicím řadu **pozitiv** a poukázal na možné **rezervy** [\(Str. 20\)](#). V letech 2020-2022 bylo v tomto ohledu zavedeno také mnoho nových **systémových opatření** ve prospěch kvality, bezpečnosti a efektivity poskytované péče [\(Str. 21\)](#).

V českých nemocnicích pokračuje mírný **nárůst nedostatku lékařů a sester**. Na Slovensku došlo k **nárůstu nedostatku zdravotních sester**, ale také k **poklesu nedostatku pomocného zdravotnického personálu a lékařů**. Nejčastěji chybí v nemocnicích **lékaři na interním oddělení a sestry na oddělení anesteziologickoresuscitační a intenzivní péče**. [\(Str. 9\)](#)

Ředitelé nemocnic mají meziročně menší obavy, že v důsledku aktuální situace hrozí **zhoršení dostupnosti zdravotní péče** [\(Str. 6\)](#). V otázce **kvality** jsou názory v obou zemích **rozporuplné** [\(Str. 7\)](#).

Přesčasovou práci lékařů a sester vnímají ředitelé obou zemí jako **problém** ve svých nemocnicích. [\(Str. 12\)](#)

Stále více ředitelů nemocnic v obou zemích předpokládá **zhoršení finanční situace**. Přesto plánují **významné investice** ve všech zmiňovaných oblastech. [\(Str. 17\)](#)

**Nutnost zavádět opatření vedoucí k zefektivnění** vnímají ředitelé nemocnic v obou zemích. V průměru 66 % ředitelů **nevnímá změnu oborového zaměření** své nemocnice jako potenciálně nápomocnou. [\(Str. 18\)](#)

Mezi nejvýznamnější rezervy se v Česku řadí **větší efektivita práce a optimalizace pracovních procesů**. Na Slovensku pak **moderní metody edukace lékařů a personálu v rámci elektronizace zdravotnictví**. Meziročně došlo k **nárůstu** v oblasti **úspor za dodavatelské služby** a **poklesu** v oblasti **dodržování práv pacientů**. [\(Str. 23\)](#)

## EFEKTIVNÍ NEMOCNICE

HealthCare Institute o.p.s. (založena r. 2006) je nezisková organizace, která v roce 2022 organizuje již 17. ročník středoevropské odborné konference **„Efektivní nemocnice“** se zaměřením na strategii nemocnic. Tato konference se bude konat ve dnech 29. – 30. listopadu 2022 v Praze. Mezi účastníky patří zřizovatelé a vrcholový management nemocnic a zdravotních pojišťoven z České republiky a Slovenské republiky, včetně odborníků na management ve zdravotnictví ze států Evropské unie.

## NEJLEPŠÍ NEMOCNICE

Mezi další rozvojové projekty, které organizace HealthCare Institute o.p.s. realizuje, patří 17. ročník celostátního průzkumu bezpečnosti a spokojenosti pacientů a zaměstnanců 149 českých nemocnic **„Nejlepší nemocnice ČR“**.

## BAROMETR MEZI PACIENTSKÝMI ORGANIZACEMI

Hodnotí oblast poskytované nemocniční a ambulantní péče v České republice očima 150 patientských organizací a rovněž pomáhá při komunikaci mezi pacienty a patientskými organizacemi.

## ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ROKU

8. ročník průzkumu **„Zdravotní pojišťovna roku“** hodnotí komunikaci 7 zdravotních pojišťoven (tj. národních plátců zdravotní péče) s pojištěnci a zdravotnickými zařízeními.

## BAROMETR ZDRAVOTNICTVÍ

Realizuje také 14. ročník projektu **„Barometr zdravotnictví mezi řediteli nemocnic“**, kteří hodnotili stávající situaci v českém a slovenském zdravotnictví.

## BAROMETR MEZI ZAMĚSTNAVATELI

V roce 2021 realizoval 2. ročník unikátního průzkumu **„Barometr českého zdravotnictví z pohledu největších zaměstnavatelů“** v České republice, který byl zaměřený na otázky zdraví zaměstnanců a vztah zaměstnavatelů se zdravotními pojišťovnami.

## BAROMETR MEZI MEDIKY

Aktuálně byl realizován 6. ročník mezinárodního projektu **„Barometr mezi mediky“**, studenty 4., 5. a 6. ročníků lékařských fakult, prostřednictvím kterého zjišťuje, jaké množství studentů plánuje po ukončení svého studia hledat zaměstnání ve své zemi, a naopak kolik z nich je již rozhodnuto hledat pracovní nabídky v zahraničí.

## BAROMETR MEZI SESTRAMI

V roce 2021 byly prezentovány výsledky 3. ročníku mezinárodního projektu **„Barometr mezi sestrami“**, studenty středních, vyšších odborných a vysokých škol, které vzdělávají ve zdravotnictví. Cílem tohoto průzkumu bylo zjistit, jaké množství studentů plánuje po ukončení svého studia hledat zaměstnání ve své zemi, a naopak kolik z nich je již rozhodnuto hledat pracovní nabídky v zahraničí.

ORGANIZÁTOR PROJEKTU



PARTNEŘI PROJEKTU



**AUDIT**ONE  
s.r.o.

REALIZOVÁNO POD ZÁŠTITOU



MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ  
ČESKÉ REPUBLIKY

**Daniel Vavřina**  
zakladatel

HealthCare Institute o.p.s.  
e-mail: [d.vavrina@hc-institute.org](mailto:d.vavrina@hc-institute.org)  
tel.: +420 608 878 400

**Lenka Lunkmoss**  
výkonná ředitelka

HealthCare Institute o.p.s.  
e-mail: [l.lunkmoss@hc-institute.org](mailto:l.lunkmoss@hc-institute.org)  
tel.: +420 776 861 101

**Dominik Gřešica**  
asistent projektu

HealthCare Institute o.p.s.  
e-mail: [d.gresica@hc-institute.org](mailto:d.gresica@hc-institute.org)  
tel.: +420 608 203 053

